

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 189
van **ELKE WOUTERS**
datum: 15 januari 2019

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Waterzuiveringsinstallatie Brussel-Zuid - Renovatie en hergebruik gezuiverd afvalwater

De waterzuiveringsinstallatie van Brussel-Zuid in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest werd recentelijk grondig vernieuwd. De renovatie had een prijskaartje van 100 miljoen en zorgt ervoor dat het afvalwater van inwoners van Sint-Genesius-Rode, Ruisbroek, Linkebeek en Drogenbos zuiverder in de Zenne terechtkomt. Het vernieuwingsproject was broodnodig, want de kwaliteit van het gezuiverde water voldeed niet aan de Europese richtlijn. Het nieuwe systeem haalt deze richtlijn wel en doet zelfs meer. Zo wordt onder meer een deel microplastics efficiënter uit het water gehouden. Audi Brussel gaf al aan het gezuiverde water te willen gebruiken in haar processen.

1. De nieuwe installatie werkt efficiënter tegen microplastics:
 - a) Welk systeem wordt hiervoor gebruikt?
 - b) Zijn er zuiveringsstations in Vlaanderen met hetzelfde systeem? Zo neen, zijn er momenteel renovaties gepland waarbij men tegelijk het 'Brusselse' zuiveringssysteem zal implementeren?
 - c) Zullen toekomstige (gerenoveerde) zuiveringsstations hetzelfde systeem gebruiken?
2. Audi Brussel wil het gezuiverde water gebruiken.

Zijn er in Vlaanderen contracten tussen zuiveringsstations en bedrijven om het gezuiverde water (deels) te hergebruiken? Graag een opsomming, enerzijds voor bestaande situaties, anderzijds voor geplande.
3. In hoeverre is het voor de minister belangrijk dat gezuiverd afvalwater uit Aquafin-installaties wordt hergebruikt door bijvoorbeeld nabijgelegen industrie? Heeft zij hiervoor een beleidslijn?

ANTWOORD

op vraag nr. 189 van 15 januari 2019

van **ELKE WOUTERS AAN JOKE SCHAUVLIEGE**

1. a) De gerenoveerde rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) te Brussel-Zuid maakt gebruik van membraanbioreactor (MBR) technologie. Hierbij wordt de scheiding tussen het zuiveringsslib en het gezuiverde water gemaakt via membranen in plaats van via een klassiek bezinkingsproces in een nabezinktank.
 - b) Aquafin nam in 2004 de eerste MBR voor stedelijk afvalwater in de Benelux in gebruik, met name op de installatie te Schilde. Ook de RWZI Tervuren en een aantal kleinschalige installaties te Bornem, Lummen, Sint-Laureins, Damme, Zwalm, Maarkedal en Voeren maken gebruik van MBR technologie.
 - c) MBR technologie wordt regelmatig in overweging genomen als zuiveringstechnologie, zowel voor nieuwe als voor te renoveren installaties. Ondanks de betere effluentkwaliteit blijft het aantal toepassingen beperkt, in de eerste plaats tot gevallen waar de beschikbare ruimte zeer beperkt is, zoals ook in Brussel-Zuid het geval. Enerzijds is dit te wijten aan de significant hogere investeringskost van dergelijke installatie, en anderzijds scoort de klimaatvoetafdruk minder gunstig door een hoger energieverbruik ten opzichte van een klassiek systeem. Ten slotte moeten de membranen om de 8 à 12 jaar vervangen worden wat in rioolwaterzuiveringsinstallaties een hoge kost met zich meebrengt omwille van de grote te behandelen debieten en de daarmee gepaard gaande grote benodigde oppervlakte aan membranen. Dit laatste aspect verklaart ook de toepassing bij Aquafin voor een aantal kleinschalige installaties met een volledig gescheiden rioolstelsel en bijgevolg veel kleinere te behandelen debieten. Daar viel de keuze op MBR omwille van het feit dat de kleinschalige installaties in kwestie lozen op gevoelige waterlichamen.
2. Aquafin levert op min of meer continue basis gezuiverd effluent van RWZI's aan een aantal grote bedrijven als koel- en/of proceswater:
- de drinkwatermaatschappij in Koksijde zuivert het water verder om het nadien, na passage door de duinen, opnieuw op te pompen en te gebruiken als drinkwater;
 - een voedingsbedrijf in Tienen;
 - een afvalverwerkend bedrijf in Roeselare;
 - de huisvuilverbrandingsovens in Brugge, Houthalen, Antwerpen en Leuven;
 - een composteringsbedrijf in Leuven;
 - een steenbakkerij in Oudenaarde.
- Daarnaast heeft Aquafin kleinere contracten met ruimfima's voor het gebruik van effluent bij ruimsingswerken van septische putten, riolen, pompstations,...
- In de toekomst wil Aquafin verder inzetten op het gebruik van gezuiverd water als alternatieve waterbron. Er zijn nog geen concrete nieuwe projecten gekend.
3. Rationeel watergebruik en het verhogen van de waterbeschikbaarheid zijn zeer belangrijk om droogteperiodes te kunnen overbruggen. Het hergebruik van gezuiverd afvalwater kan hierin een rol spelen. Dit past binnen het promoten van de circulaire economie en circulair watergebruik.
- In 2019 wordt gestart met het uitwerken van een aanwendingskader over het hergebruik van water.

Om voorbereid te zijn op een volgende droge zomer, wordt juridisch onderzocht of het instrument van de grondstofverklaring kan gebruikt worden om effluent te gebruiken voor specifieke toepassingen. Dit kan dan zowel gaan over het effluent van RWZI's als over het effluent van bijvoorbeeld voedingsbedrijven.